

# Analysis 2B

Luc Veldhuis

20 april 2017

## Stelling van Taylor met 1 variabele

$f : I \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  van klasse  $\mathcal{C}^3$  met  $a \in I$  en  $f'(a) = 0$

Dan is  $f(a+h) = f(a) + \frac{1}{2}f''(a)h^2 + R_2(h)$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h^2} = \frac{1}{2}f''(a) + \lim_{h \rightarrow 0} \frac{R_2(h)}{h^2} = \frac{1}{2}f''(a)$$

## Vandaag

- Stelling van Taylor voor meerdere variabelen
- Tweede afgeleide test voor kritieke punten van functies  $\mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Generalisatie stelling van Taylor

$f : \mathcal{U} \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $f$  van klasse  $\mathcal{C}^k$  op  $\mathcal{U}$  en  $a \in \mathcal{U}$

De Taylor polynoom van graad  $k$  van  $f$  rond  $a$  is:

$$P_k(h) = \sum_{r=0}^k \frac{D_h^r f(a)}{r!}$$

Dan definiëren we de rest van graad  $k$  als

$$R_k(h) = f(a + h) - P_k(h)$$

## Stelling van Taylor in meerdere variabelen (Stelling 7.1)

Als  $f$  van klasse  $\mathcal{C}^{k+1}$  is op  $\mathcal{U}$  en het segment  $L$  tussen  $a$  en  $a + h$  helemaal in  $\mathcal{U}$  ligt, dan bestaat er een  $\xi \in L$  zodat

$$R_k(h) = \frac{D_h^{k+1} f(\xi)}{(k+1)!}.$$

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Formule van Taylor

$$f(a+h) = P_k(h) + R_k(h) = \left( \sum_{r=0}^k \frac{D_h^r f(a)}{r!} \right) + \frac{D_h^{k+1} f(\xi)}{(k+1)!} \text{ voor een } \xi \in L(a, a+h) = \{x \in \mathbb{R}^n \mid x = a + th, 0 \leq t \leq 1\}$$

## Propositie

Zoals in het geval van functies van 1 variable geldt:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{R_k(h)}{\|h\|^k} = 0 \qquad \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - P_k(h)}{\|h\|^k} = 0$$

$\Leftrightarrow$  (Corollary 7.2 & Stelling 7.4) We hebben de volgende karakterisatie van de Taylor polynoom:

$P$  een polynoom van graad  $k$  in  $n$  variabelen is de Taylor polynoom van graad  $k$  van  $f$  rond  $a$

## Toepassing

Classificatie van kritieke punten

$f : \mathcal{U} \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$  met  $a \in \mathcal{U}$  open een kritiek punt van  $f$   
( $\nabla f(a) = (0, \dots, 0)$ ) en  $f$  heeft klasse  $\mathcal{C}^3$

Dan kunnen we de formule van Taylor voor de Taylor polynoom van graad 2 gebruiken:

$D_h f(a) = \nabla f(a) \cdot h = 0$  omdat  $f$  differentieerbaar is.

$$\begin{aligned} f(a+h) &= f(a) + D_h f(a) + \frac{1}{2} D_h^2 f(a) + R_2(h) = \\ &= f(a) + \frac{1}{2} D_h^2 f(a) + R_2(h) \end{aligned}$$

$$f(a+h) - f(a) = \frac{1}{2} D_h^2 f(a) + R_2(h) \text{ met } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{R_2(h)}{\|h\|^2} = 0$$

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Toepassing (vervolg)

Neem  $h = (h_1, h_2, \dots, h_n)$

$\frac{1}{2}D_h^2 f(a) = \frac{1}{2}(h_1 D_1, \dots, h_n D_n)^2 f(a) = q(h)$  is een homogeen polynoom van graad 2 in de variabelen  $h_1, \dots, h_n$  en

$$q(h) = \sum_{1 \leq i \leq j \leq n} c_{ij} h_i h_j = (h_1, \dots, h_n) \begin{pmatrix} c_{1,1} & \dots & c_{1,n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ c_{n,1} & \dots & c_{n,n} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} h_1 \\ \vdots \\ h_n \end{pmatrix} \text{ is}$$

de quadratische vorm van  $f$  rond  $a$ .

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Voorbeeld

$$f(x, y) = x^2 + y^2 + \cos(x)$$

$$\nabla f(0, 0) = (0, 0)$$

Taylor polynoom van graad 2 van  $f$  rond  $(0, 0)$ :

$$P_2(h_1, h_2) = f(0, 0) + D_h f(0, 0) + \frac{1}{2} D_h^2 f(0, 0)$$

$$D_h f(0, 0) = 0$$

$$D_h^2 f(0, 0) \stackrel{\text{def}}{=} (h_1 D_1 + h_2 D_2)^2 f(0, 0) =$$

$$h_1^2 D_1^2 f(0, 0) + 2h_1 h_2 D_1 D_2 f(0, 0) + h_2^2 D_2^2 f(0, 0)$$

$$D_1 f(x, y) = 2x - \sin(x) \text{ en } D_1^2 f(x, y) = 2 - \cos(x)$$

$$D_1^2 f(0, 0) = 2 - 1 = 1$$

$$D_1 D_2 f(x, y) = D_2 D_1 f(x, y) = 0$$

$$D_2 f(x, y) = 2y \text{ en } D_2^2 f(x, y) = 2 \text{ dus } D_2^2 f(0, 0) = 2$$

$$q(h_1, h_2) = \frac{1}{2} D_h^2 f(0, 0) = \frac{1}{2} (h_1^2 + 2h_2^2) = \frac{1}{2} h_1^2 + h_2^2 =$$

$$(h_1, h_2) \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} h_1 \\ h_2 \end{pmatrix}$$

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Voorbeeld (vervolg)

Omdat we hebben:

$$P_2(h_1, h_2) = f(0, 0) + D_h f(0, 0) + \frac{1}{2} D_h^2 f(0, 0)$$

$$f(h_1, h_2) = P_2(h_1, h_2) + R_2(h_1, h_2)$$

$$q(h) = \frac{1}{2} D_h^2 f(0, 0)$$

$$\text{Krijgen we : } f((0, 0) + (h_1, h_2)) - f(0, 0) = q(h_1, h_2) + R_2(h_1, h_2)$$



# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Kwadratische vorm van $f$ rond $a$

Dus in het algemenere geval krijgen we:

$$f(a+h) - f(a) = \frac{1}{2} D_h^2 f(a) + R_2(h) = q(h) + R_2(h)$$

$$c_{1,1} = \frac{1}{2} D_1^2 f(a)$$

$$c_{i,j} = \begin{cases} D_i D_j f(a) & i \neq j \\ \frac{1}{2} D_i^2 f(a) & i = j \end{cases}$$

De matrix is altijd symmetrisch, omdat  $\forall i, j : D_i D_j = D_j D_i$  vanwege de aanname.

$$q(h) = \begin{cases} 0 & h = 0 \\ \|h\|^2 q\left(\frac{h}{\|h\|}\right) & h \neq 0 \end{cases}$$

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Rekenregels

Voor  $\lambda \in \mathbb{R}$  hebben we:

$$q(\lambda v) = \lambda^2 q(v)$$

$$q(h) = q(\|h\| \frac{h}{\|h\|}) = \|h\|^2 q(\frac{h}{\|h\|}) \text{ met } \frac{h}{\|h\|} \in S^{n-1} \subseteq \mathbb{R}^n, \text{ een vector van lengte 1.}$$

## Vormen van kwadratische vorm

We noemen  $q$ , de kwadratische vorm van  $f$  in  $a$ :

- **Positief definit** als  $q(h) \geq 0$  voor alle  $h \in \mathbb{R}^n$  en  $q(h) = 0 \Leftrightarrow h = 0$
- **Negatief definit** als  $q(h) \leq 0$  voor alle  $h \in \mathbb{R}^n$  en  $q(h) = 0 \Leftrightarrow h = 0$
- **Indefinit** als  $q(h)$  zowel positieve en negatieve waarden aanneemt.

# Stelling van Taylor voor functies van meerdere variabelen

## Gevolg

Als  $q(h)$  positief definitie is, dan zijn  $f(a+h) - f(a)$  positief voor  $h$  'klein genoeg' en  $h \neq 0$ .

Een matrix is positief/negatief definitief als zijn eigenwaardes allemaal positief/negatief zijn (dus ook geen 0).

We hebben al gehad:

Als  $D_1 f(x_0) > 0$  en  $\Delta = D_1^2 f(x_0) D_2^2 f(x_0) - (D_1 D_2 f(x_0))^2 > 0$  dan  $x_0$  lokaal minimum.

In de matrix staat: 
$$\begin{pmatrix} D_1^2 f(x_0) & D_1 D_2 f(x_0) \\ D_2 D_1 f(x_0) & D_2^2 f(x_0) \end{pmatrix}.$$

Met determinant:  $ac - b^2 > 0$  en  $a > 0 \Rightarrow c > 0$ .

Eigenwaardes zijn dan:  $\lambda_1, \lambda_2 = \frac{(a+c) \pm \sqrt{(a+c)^2 - 4(ac-b^2)}}{2}$

$(a+c)^2 - 4(ac-b^2) = (a-c)^2 + 4b^2 < (a+c)^2$

Dus teller altijd positief  $\Rightarrow$  eigenwaardes positief  $\Rightarrow q$  positief definitief  $\Rightarrow q(h)$  is een lokaal minimum.